

НИКОЛА ТЕСЛА: „Европа не може никада исплатити велики дуг који Србима дугује“

Рећи да је Никола Тесла био Хрват представља безобзирну лаж, чак увреду за њега и све жртве из његове породице

ТЕСЛА Никола је рођен 10. јула 1856. у српском селу Смиљану, Аустријска Царевина, а умро је 7. јануара 1943. у Њујорку, САД.

Теслини родитељи Милутин и Георгина Драганић су се 1852. г. досели из Западне Србије у Аустријску Царевину. Многи Срби су променили своја презимена (понекад насилно) када су прешли у Аустрију, узимајући своје надимке за нова презимена, а то је био и случај са породицом Николе Тесле. Његови су преци били или свештеници Српске Православне Цркве и/или војници (неки од њих су пре подне обаваљали литургију, а поподне као званичници чували границу од турских упада на хришћанску територију). Његова породица и он су знали напамет српске народне јуначке песме и Његошев Горски вјенац, а Никола је знао и Гетеовог "Фауста".

Никола Тесла је у интервјуу за часопис "The Century Magazine", 1894, поред осталог рекао и следеће:

"Једва да је на свету било народа жалосније и теже судбине од српскога. Са врхунца његове славе, у којој је српска држава обухватала највећи део Балканског Полуострва и извесне покрајине, које данас припадају Аустрији, српски је народ уронuo после судбоносне косовске битке у тешко ропство азијатских хорди, које су га тада прекриле. Европа не може никада исплатити велики дуг који Србима дугује за тешке жртве, што су их они поднели борећи се против варварске најезде. Пољаци су под Бечом довршили оно што нису могли Срби да учине, а готово исто као и ови били су награђени за своје услуге цивилизацији.

На Косову пољу пао је, пошто је усред војске распорио султана Мурата II, Милош Обилић најплеменитији српски јунак. Кад ово не би била историјска истина онда би човек подлегао искушењу да овај догађај сматра за мит, израстао из додира са грчком и римском културом. У Милошу гледамо Муција Сцеволу и Леониду, па још и нешто више од обојце, ми у њему видимо мученика; јер он не умире лаком смрћу на бојноме пољу као грчки јунак, већ плаћа за своје смело дело животом на страшном мучилишту. Није стога чудо што песништво народа подобног да да такве џинове веје духом племенитости, јунаштва и великодушности..."

"Од те судбоносне битке па све до најскоријег времена Срби су знали само за мрачну ноћ с једном звездом на обзору, Црном Гором. У тој тами није могло бити ни помисли нити икакве наде науци, трговини, вештинама или привреди. Шта је друго у таквом стању могао чинити овај храбри народ до да

се непрестано бори са својим угњетачем? И његови су синови то доиста и чинили, и иако је сваки од њих имао да се бори са двадесеторицом. Али борба није задовољавала једино њихове грубе нагоне. Ту је било још нешто више што су они могли учинити и што су они заиста и учинили: они су у бесмртне песме обукли племенита дела своји предака, јунаштво и самопрегоревање, оних који су пали у борби за слободу. Ове околности и урођене особине начиниле су од Срба мислилачки и песнички народ, и тако су се постепено развиле њихове величанствене народне песме, што их је први сабрао најплоднији српски писац Вук Стефановић Караџић, који је у исто време саставио и речник српског језика, у коме има више од 60000 речи. Ове народне песме могу се, по мишљењу самог Гетеа, ставити упоредо са најлепшим производима Грка и Римљана. А шта би тек он о њима рекао и мислио да је Србин?"

1. и 2. јуна 1892. (на десету годишњицу успостављања билатералних односа Португалије и Србије) приликом посете Београду, престоници Краљевине Србије, Тесла је изјавио: "Ја осећам много више но што могу да кажем. Стога Вас молим да јачину мојих осећања не мерите по слабости мојих ријечи. Истргнут сам из послова да амо дођем и још не могу да се ослободим мисли и идеја, које ме ево и овде прате. У мени има нешто, што може бити и обмана, као што чешће бива код младих, одушевљених људи, али ако будем сретан да остварим бар неке од мојих идеала – то ће бити добротворство за цијело човечанство. Ако се те моје наде испуне, најслађа мисао биће ми та: да је то дјело једног Србина. Живило српство!"

Дана 2. јуна примио га је краљ Александар Обреновић, а био је присутан и министар просвете Андрија Митровић. Истог дана се обратио професорима и студентима Велике школе у Београду и између осталог рекао: "Ја сам, као што видите и чујете, остао Србин и преко мора, где се испитивањем бавим. То исто треба да budete и ви и да својим знањем и радом подижете славу Српства у свету".

У част Теслине посете Београду Јован Јовановић Змај, велики српски песник, му је посветио песму, коју је (као и неке друге) две године касније Тесла превео на енглески, а амерички песник, писац и дипломата Роберт Андервуд Џонсон (оснивач и директор "Дворане славних" Њујоршког универзитета и стални секретар Америчке академије уметности и књижевности) ју је препевао, а објављена је маја 1894. у листу "Century Magazine":

"Електрика јури широм
ваздухом ће бити споја
после можда и етиром;
Ти нам Тесла, ти врлице
Оде летом јаче струје
У далеку Колумбију
да ти муња колумбује;

Међу нам' биће веза,
а даљине нема, нема,
Разумеће листак свези
Сваку жилу свога стабла,
(Електрика наших срца)
И без жица и без кабла.”.

Тесла је изестио Змаја, његовог омиљеног песника, о свом писму од 15. јуна 1894 (које се чува у Народној библиотеци Србије), а ”Политика”, најпознатији и најстарији српски лист који излази и данас) поводом 80-тог рођендана 31 маја и 1-2 јуна 1936. Поводом тог јубилеја Влатко Мачек, хрватски политичар у Краљевини Југославији, вођа Хрватске сељачке странке – ХСС (он је позвао своје гласаче да поштују и сарађују са Независном Државом Хрватском, нацистичком државом насталом током Другог светског рата која је починила најужасније злочине против Срба и Јевреја, писао је Тесли: ”Обраћам вам се као сину српских предака и хрватске домовине...”

По окончању рата пропаганда нове Југославије (под диктатуром Хрвата Тита), у циљу аболиције Хрватске за наведене злочине, деценијама је упорно понављала да те Тесла рекао да се поноси српским пореклом и хрватском домовином. Имајући у виду да је он стекао америчко држављанство 1891. и који никада није живео у Хрватској, он је у ствари могао да каже да је поносан на српско порекло и америчку домовину.

На основу хрватског Закона о расној припадности (донетог по угледу да Хитлерове нирнбершке законе који су били ”правни” основ за холокауст) од 30. маја 1941, убијани су нарочито Срби и Јевреји. У Хрватској је од 1941 до 1945 г. убијени су многи чланови породице Николе Тесле, а само у концентracионом логору Јасеновац убијено је 11 његових најближих рођака, три жене и осам мушкараца. Само између 1. и 10 августа 1941. у православној цркви у Смиљану хрватска вијска је убила све које су могли да ухвате – 568 Срба, укључујући и бебе (27 новорођенчади која нису била ни крштена и зато се убрајају у безимене жртве), деце жена... У то време било је 621 српски становник Смиљана, а међу жртвама је било 91 Теслиних рођака. Да је остао да живи у Смиљану, нема никакве сумње, поделио би, засигурно, судбину са својом ближом и даљом фамилијом. „Родно место Николе Тесле и данас постоји“, „сетите се увек тога кад неко каже да је Тесла Хрват“, написао је проф. др Гидеон Грајф, у својој књизи „Јасеновац – Балкански Аушвиц“.

За време Другог светског рата Тесла се, наравно, противио политици и неописивим злочинима почињеним од стране Независне Државе Хрватске. Дана 4. и 5. јула 1942. у Детроиту, САД, на Конгресу уједињених Срба против фашизма и Српске народне алијансе Теслина слика је била постављена поред слике генерала Драже Михаиловића, ратног министра рата који се борио против немачког окупатора и Независне Државе Хрватске. Војску под његовом командом која се звала ”Југословенска војска у отаџбини” на Западу су

називали "Четници"! На плакатама је писало: "Путем челичног националног јединства против фашизма дајемо пуну подршку Дражи и четницима! Учинимо све што можемо да поразимо фашизам још ове године! Поздрав од Николе Тесле светски чувеног научника и почасног председника Конгреса и Алијансе." Исте године у хотелу "Њујоркер" састао се са краљем Петром II Карађорђевићем, а објављена је и њихова заједничка фотографија. Тесли ово није никада није било опрштено од стране диктатора у новој држави Југославији, за разлику од оних којима су опроштени неописиви злочини учињени против Срба и Јевреја и који нису никада одговарали у судским процесима, као што је нирнбершки.

После Теслине смрти, на православни Божић 7. јануара 1943, и сахране по хришћанским православним обичајима, по завршетку рата, његов рођак Сава Косановић (који се приклонио новом режиму те награђен амбасадорским местом), по наређењу нове елите власти извадио је Теслу из гроба и кремирао, а пепео послао у урни у Београд.

Никола Тесла је умро у време тек три године од постојања Независне Државе Хрватске у којој никада није живео, у време када су његови сународници и његова породица били убијани по основу закона о расној дискриминацији. Проф. Гидеон Грајф је написао да је хрватски логор Јасеновац био страшније место и од Аушвица. Диктаторска пропаганда је била тако моћна да је оставила свој траг и у Португалији – у Музеју уметности, архитектуре и технологије у Лисабону и даље пише (на португалском и енглеском): "Никола Тесла Хрват". Коначно и он сам је савим јасно и недвослисно за себе рекао да је Србин. Дакле, могло би се рећи само следеће: „Никола Тесла, Србин по пореклу, Американац по држављанству“.

Проф. др Оливер Антић,
амбасадор Србије у Португалији